

Magistarska teza:

"Valjanost citološke analize sputuma u dijagnostici karcinoma bronha" Medicinski fakultet, Univerzitet u Banjoj Luci, 1998. godine.

U ovom radu ispitivana je grupa od 120 bolesnika koji su liječeni u Klinici za plućne bolesti u Banja Luci i Institutu za plućne bolesti u Sremskoj Kamenici. Ispitivana grupa je selektivna jer obuhvata bolesnike koji su poslije provedenog dijagnostičkog postupka, dalje liječeni hiruškim putem. Analizirane su sve vrste eksfolijativnih i aspiracionih citoloških materijala, te dobijeni rezultati upoređivani su sa konačnom histološkom verifikacijom na postoperativnom materijalu. Citološka pozitivnost sputuma od 25%, potvrđuje pretpostavku da sputum treba analizirati kod bolesnika kod kojih postoji sumnja na maligno oboljenje. Citološka analiza sputuma daje dobre rezultate kod centralno lokalizovanih malignoma, uglavnom epidermoidnog karcinoma, sa klinički izraženim jakim kašljom i recidivirajućim hemoptizijama. Upoređujući rezultate citološke analize sputuma sa rezultatima citološke analize aspiracionog materijala dobijenog kateterom ili perkutanom iglenom punkcijom, dokazana je prednost citološke analize aspiracionih materijala, posebno kod perifernih lezija. Ukupna pozitivnost citološke analize, bez obzira na vrstu ispitivanog materijala, preko 50%, te visoka korelacija sa histološkom analizom postoperativnog materijala, njena jednostavnost, definitivnost i ekonomičnost, potvrđuje pretpostavku da citologija ima trajno mjesto u dijagnostici malignih oboljenja respiratornog trakta.

Master Thesis:

"Validity of cytological analysis of sputum in diagnosis of bronchial carcinoma" Medical Faculty, University of Banja Luka, 1998.

In this study participants were 120 patients hospitalized in Lung Clinic Banja Luka and Institute for Pulmonary Diseases Sremska Kamenica. This selective cohort of patients was with patients which had diagnostic procedure and after that they undergone surgical treatment. All kinds of exfoliative and aspiration cytological material, was compared with results on final histological examination on postoperative material. Cytological positive sputum of 25% confirms whether to analyze sputum or not in patients suspected on malignant disease. Cytological analysis of sputum gives us good results in centrally localized malignancies, mainly epidermoid carcinoma, with clinically present severe cough and recurrent hemoptysis. Comparing results of cytological analysis of sputum with results of cytological analysis of aspirated material taken with catheter or with percutaneous needle puncture, advantage of cytological analysis was proven, especially in peripheral lesions. Total positivity of cytological analysis, no matter on kind of examined material, over 50%, and high correlation with histological analysis of postoperative material, its simplicities, and cost effectiveness, confirms that cytology has permanent place in diagnosis of malignancies of respiratory tract.